

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>	Форма навчання	<i>Денна \заочна</i>	Навчальний рік/семестр	<i>V-VI СЕМЕСТР \2022- 2023</i>
-----------------------------	-----------------	-----------------------	----------------------	-------------------------------	--

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Методика навчання української мови
Кафедра	філології
Освітня програма	«Середня освіта (Українська мова та література)»
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): Обов'язкова Кількість кредитів: 9 (всього) Лекції: 60 Семінарські/практичні заняття: 44 Лабораторні заняття:- Самостійна робота: 166
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	<i>Маргітич К.С., кандидат педагогічних наук, доцент</i> margitics.katalin@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Пререквізити навчальної дисципліни «Методика викладання української мови » психолого-педагогічні науки; основи філософських знань (філософія, релігієзнавство); мовознавство; літературознавство; українознавство. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: 1.Методика викладання української мови як педагогічна наука. Методика навчання грамоти.Методика розвитку мовлення. 2.Методика роботи над елементами лексикології, фонетико-графічного матеріалу, синтаксису, орфоєпії, морфемної будови слова. 3.Методика вивчення граматики, орфографічного матеріалу. 4.Методика класного та позакласного читання.

**Анотація дисципліни,
мета та очікувані
програмні результати
навчальної дисципліни,
основна тематика
дисципліни**

Компетенції:

ЗК 1. Здатність усно й письмово спілкуватися українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності.

ЗК 3. Здатність до критичного мислення й ціннісносвітоглядної реалізації особистості. Здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 4. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.

ФК 1. Здатність аналізувати мовні одиниці на основі відповідних лінгвістичних методів.

ФК 2. Здатність розуміти мову як особливу знакову систему, її природу та функції, генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний та інші рівні мови.

ФК 4. Здатність характеризувати загальні властивості літератури як мистецтва слова, закони побудови художнього твору, особливості письменницької праці, літературні стилі, наукові методи і школи в літературознавстві.

ФК 7. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову, в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах спілкування.

ФК 8. Здатність розуміти сутність й соціальне значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань.

Завдання методики української мови як навчального курсу – опанування майбутніми вчителями шкільних програм і підручників з державної мови, розуміння закономірностей формування знань, умінь і навичок школярів у галузі мови, оволодіння студентами методикою формування в учнів понять з фонетики, лексики, словотвору, морфології, синтаксису, прийомами ознайомлення школярів з найважливішими нормами української літературної мови та правопису і здійснення на цій основі мовленнєвого розвитку дітей, підвищення їхньої мовленнєвої культури

.Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні володіти компетентностями:

-знати зміст та вимоги програми з української мови для учнів 5-12 класів у відповідності з вимогами Державного стандарту освіти; особливості змісту підручників з української мови та читання нового покоління; методи та розвитку особистості учня, високої культури мовлення; форми планування та проведення уроків різних типів;

-правильно формувати тему і мету уроків з рідної мови та читання; -оптимально поєднувати прийоми роботи для удосконалення техніки читання школярів;

-співвідносити зміст навчання з програмними вимогами загальноосвітньої школи щодо розвитку мовлення молодших школярів;

-володіти прийомами розкриття лексичного значення слів;

	<ul style="list-style-type: none"> -добирати тексти для переказу згідно до вимог програми; -проводити колективну, індивідуальну, групову форми навчання у роботі над вивченням елементів фонетики у взаємозв'язку з орфоепією та графікою; -пояснювати роль морфеми у вираженні лексичного та граматичного значення слів; -виявляти труднощі в засвоєнні граматичних понять; -керуватися лінійно-концентричним принципом у вивченні частин мови за програмою початкової школи; -забезпечувати розуміння учнями повного та часткового морфологічного розбору; -виробляти та закріплювати в учнів елементарні пунктуаційні навички; -створювати проблемні ситуації на матеріалі орфографічних тем; -складати плани-конспекти уроків з рідної мови та читання; -використовувати на уроках класного читання ефективні прийоми роботи, спрямовані на удосконалення виразності, правильності, свідомості, темпу читання; -розвивати пізнавальний інтерес і творчі здібності учнів;
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> —вікові, анатоמו-фізіологічні, психологічні особливості дітей шкільного віку; —вимоги до різних видів науково-дослідницьких робіт; —літературні норми: лексичні, орфоепічні, орфографічні, граматичні, пунктуаційні; —методи аналізу і моделювання, теоретичного та експериментального дослідження; —основні функції, види і методи контролю, критерії оцінювання навчальних досягнень студентів; —особливості інноваційних підходів до викладання основних дисциплін початкової ланки освіти, використовувати елементи інноваційних методик під час викладання дисциплін початкової ланки освіти; —позиціонування особистісної і соціальної значущості своєї професії; —сутність взаємозв'язку понять «контроль», «облік», «оцінка» ЗУН студентів; —тактику взаємодії педагога з учнями, спрямовану на формування базових якостей особистості; —теоретичні положення розділів науки про мову; <p>Випускник повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> —аналізувати зміст та методичний апарат підручників; —аналізувати програмно-методичні матеріали; —аналізувати сучасні освітні технології: сутність, завдання, класифікація, практична значущість; —визначати типи уроків в початковій школі відповідно до специфіки навчального матеріалу; —використовувати основні технічні засоби у професійній діяльності: працювати на комп'ютері і в комп'ютерних мережах, створювати бази даних на основі ресурсів Інтернет, з інформацією в глобальних комп'ютерних мережах;

	<p>–вирішувати педагогічні задачі та запобігати конфліктним ситуаціям у галузі освіти.</p> <p>–виявляти зв’язки між вимогами суспільства до виховання підростаючого покоління та функціонуванням педагогічних теорій;</p> <p>–встановлювати співвідношення ролі культури, науки в розвитку цивілізації і пов’язаних з цим сучасних соціальних і етичних проблем, знати структуру, форми і методи наукового пізнання, їх еволюцію;</p> <p>–дотримуватися культури писемного та усного мовлення, практично володіти літературними нормами: лексичними, орфоепічними, орфографічними, граматичними, пунктуаційними та стилістичними, користуватися різними типами словників: спеціального, довідкового, літературного;</p> <p>–застосовувати основні види самостійної дослідницької роботи;</p> <p>–застосовувати у практичній діяльності знання із нових педагогічних технологій;</p> <p>–здійснювати пошук, обробку інформації;</p> <p>–інтегрувати ідеї з історико-педагогічної вітчизняної та зарубіжної спадщини для вирішення сучасних проблем педагогічної науки і практики;</p> <p>–організовувати дослідно-експериментальну та дослідницьку роботи у сфері освіти та представляти її результати передусім у публікаціях;</p> <p>–переносити знання у власний педагогічний досвід;</p> <p>–планувати і організовувати всі види навчальних занять з педагогіки і фахових методик;</p> <p>–планувати освітній процес, формулювати завдання навчально-виховної роботи з дітьми від народження до семи років;</p> <p>–працювати в групі продуктивно, відіграючи провідну роль в окремих випадках;</p> <p>–проводити та аналізувати урок чи систему в початковій школі;</p> <p>–розробляти урок відповідно до теми та мети;</p> <p>–ставити мету й формулювати завдання, пов’язані з реалізацією соціально-професійної діяльності;</p> <p>–творчо мислити з дотриманням норм і правил інтелектуальної власності;</p> <p>–формулювати педагогічно-наукову задачу, для її вирішення використовувати потрібну інформацію та методологію для досягнення обґрунтованого висновку.</p>
<p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>Під час семінарських занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти набувають уміння та навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> •проводити міні-дослідження, аналізувати зміст підручників різних авторів, порівнювати <p>різні підходи до розв’язання питань навчання української мови ;</p> <ul style="list-style-type: none"> •створювати програмно – методичне забезпечення курсу , методики викладання української мови;

	<ul style="list-style-type: none"> •розробляти і проводити лекції, практичні заняття з застосуванням Smart-дошки; •вибирати ефективні прийоми досягнення визначеної мети з урахуванням рівня підготовки студентів; •спостерігати, аналізувати досвід викладачів, переносити ефективні прийоми та форми роботи в практику своєї педагогічної діяльності.
<p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вища освіта України і Болонський процес : навчальний посібник / за редакцією В.Г. Кременя. – К. : Освіта, 2004. – 384 с. 2. Г.П.Коваль, Н.І.Деркач, М.М. Наумчук. Методика викладання української мови: Навч.посібник для студ. педін. – Тернопіль: Астон, 2008. – 287 с. 3. М. М. Наумчук. Сучасний урок української мови в початковій школі (методика і технологія навчання). – Видання друге, доповнене. – Тернопіль: В-во Астон, 2005. - 352 с. 4. М. С. Вашуленко. Українська мова і мовлення в початковій школі. – К., Освіта. – 2006. Методика навчання української мови в початковій школі/ За ред. М.С. Вашуленка. – К.,2010. – 360 с. 5. Програма для середньої загальноосвітньої школи 1-4 кл. К.: Поч. школа, 2012.- 432 с. 6. Державний стандарт загальноосвітньої початкової школи. – К., 2011. 7. Зязюн І.А. Основи педагогічної майстерності / І.А. Зязюн . – К. : Наукова думка, 1987. – 209 с. 8. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості / Г.С.Костюк. – К. : Рад. школа, 1989. – 608 с. 9. Куцевол О. Методика літератури – наука, заснована на творчості / О. Куцевол // Дивослово. – 2006. –№ 3. – С. 19 – 24. 10. Олійник І.М. Розвиток зв'язного мовлення молодших школярів. / І. М. Олійник – Рівне, 2010. – 164 с. 11. Савченко О. Сучасний урок: суб'єктивність навчання і варіативність структури / О.Савченко // Початкова школа. – 2011. – № 9. – С. 11 – 16 12. Скорина Л. Аналіз художнього твору : навчальний посібник для студентів гуманітарних спеціальностей / Л. Скорина. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2013. — 424 с. / [Електронний ресурс] / Л.Скорина. – Режим доступу: http://www.bohdan-

	books.com/userfiles/file/books/lib_file_1624021366.pdf. – Назва з екрана.
--	---